

Uitwaaien op de Zandmotor

Tussen Kijkduin en Ter Heijde ligt de Zandmotor. Een haakvormig schiereiland, een mensgemaakte uitstulping in de strakke Hollandse kustlijn. De Zandmotor ligt er nu een jaar of twee. In die tijd is er veel veranderd. We namen een kijkje op een koude, winderige februaridag.

KEES VERTEGAAL

We lopen van Kijkduin in de richting van Ter Heijde, met de ijzige noordoostenwind in de rug. Er is een dun wolkendek waar de zon net niet doorheen komt. Door het rondstuivende zand lijken strand en hemel naadloos in elkaar over te gaan. Meteen al bij Kijkduin is het strand breed en wordt gaandeweg steeds breder. Zandbanken en zwinnen wisselen elkaar af. Zwinnen zijn van die ondiepe getijdengeulen die in de lengterichting van het strand tussen de zandbanken lopen. Langs de randen liggen witte stroken van bevroren zeewater.

Tientallen drieteenstrandlopers lopen langs de randen van de stranden en de zwinnetjes op de Zandmotor. De Nederlandse stranden zijn een belangrijk overwinteringsgebied voor deze grappige vogels. Foto: René van Rossum.

Rare uitstulping

De Zandmotor is aangelegd om de kust van Delfland te 'voeden' met extra zand. Het is de bedoeling dat er twintig jaar lang geen nieuw zand - een 'suppletie' - op het strand hoeft te worden gegooit. Dat lukt heel goed. De golven van de Noordzee breken het meest uitstekende deel van de Zandmotor af en stuwen het zand naar de stranden van Kijkduin en Ter Heijde. De zee vindt die rare mensgemaakte uitstulping maar niks. Ze probeert er zo snel mogelijk weer een mooie, rechte Hollandse kust van te maken. De zeewaartse punt is al een paar honderd meter afgekalfd. Aan de noord- en de zuidkant is de Zandmotor bijna een kilometer langer geworden. De stranden zijn hier flink aangegroeid. De Zandmotor is eigenlijk een strandmotor.

Drieteentjes en zeeraketduintjes

Er waait veel zand over de enorme zandvlakte die de Zandmotor nu nog is. Het meeste belandt tegen de 'oude' zeereep. Die is maar een paar jaar ouder dan de Zandmotor, ook aangelegd als kustversterking en volgeplant met helm. Aan de voet ligt nu een nieuw duinenrijtje van een meter of vijf breed en anderhalve meter hoog. De helm doet het hier veel beter dan waar het is geplant. Langs de randen van strand en geulen rennen volop drieteenstrandlopermpjes. Voor hen is de Zandmotor een eldorado. Ze zijn verrassend tam. Als we gaan zitten om een foto te maken dribbelen ze op nog geen vijf meter langs. Verderop, langs de zuidwestrand, zien we de allereerste duintjes op de Zandmotor zelf. Ze zijn maar een paar decimeter hoog. Het zand is hier opgevangen door zeeraket. De dode resten van deze eenjarige plant staan er nog. Volgens waarneming.nl waren er in de afgelopen weken ook regelmatig zeehonden te zien. Vandaag niet, helaas. Te koud misschien.

KEES VERTEGAAL IS ZELFSTANDIG ECOLOGISCH ADVISEUR

Zandmotor.
Foto: Joost Bouwmeester.